

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniuersi, Atque Legvm || Pene Omnium
Gentium, Et || Rerum Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

1 De summaria in vniuersum rerum co[n]sideratione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

SYNTAGMATIS IVRIS

VNIVERSI PRIOR PARS,

DE REBUS IN GENERE,

LIBER I.

De Summaria in vniuersum rerum consideratione. CAP. I.

- 1 Rei appellatio quare generalis.
- 2 Rei appellatio, & quae sunt Patrimonii continet, Corporaliaque & Incorporalia.
- 3 Rerum diuisio, in Corporales & Incorporales: & earum discrimen.
- 4 Materia & forma quid.
- 5 Corpora simplicia & composita.

GENERALIS rei appellatio ex eo nata videtur, quod rei nomen a Graeco verbo *γενος*, id est *fluo*, & tractu videtur, vel ab Hebr. *רש*, id est, *miscuit*. Siquidem veluti quodam perpetuo flumine vnda vnda sequitur, & altera aliam impellit, & inuicem commiscetur: Sic ex vna prima rerum materia & substantia, perpetua quadam alteratione, res variae fiunt & nascuntur, & miscentur: generalis quippe rerum fuit creatio *Caelum & Terra*, in primo die Genesios orbis, *Genes. 1.* quae per dies sequentes distincta est a summo & omnipotente rerum omnium opifice Deo. ¶ Quamobrem rei significatio latissime sese diffundit, in ea, quae patrimonii nostri sunt, & quae extra patrimonium & possessionem habentur, & Paul. Iurisconsultus notat, *l. rei appellatio. l. 5. de verb. sign. lib. 50. P. tit. 16.* Ut merito praeter hanc rei appellationem tanquam generalem elegerit, in edicti *De rebus creditis* conceptione, teste *Vlpiano l. 1. §. fin. de reb. cred. lib. 12. P. tit. 1.* Nec interest corporalia sint, an incorporalia: vtraque namque continentur, *tit. de reb. corp. & incorp. lib. 2. Insti. tit. 2. Paul. l. 1. de rer. diuisi. lib. 1. P.* Siquidem & facta continentur quoque, *not. gl. in d. §. fin. l. 1. de rebus cred. & Vlpian. in l. nominis & rei. l. 6. de verb. sign. in P.* & persona ipsa apud *Modestinum*, *l. omnia 3. 2. §. si. de leg. 1. lib. 31. P. tit. 1.* causa & iura, *Vlpian. in l. rei appellatio, 23. de verb. sign. in P.* Et in summa, & omnia reliqua quae sunt, vt & *Anthonius* ait: *Imperium*, inquit, *litern, venerem*, cur vna notat res: *Quodq; vlla res non est, nihil est. D. August. lib. de doctrin. Christian. §. 1. semen. dist. 1.* Sic *Cicero*, in part. orat. *res bonas vel malas dici tradit, vel animi vel corporis vel externorum*, cui & omnes subscribunt. Facillioris tamen doctrinae gratia, personae a rerum communi appellatione distinguendae sunt, & negotia seu actiones, vt & ante fecit *Ca. us*, in *l. de stat. hom. lib. 1. P. tit. 5.* & postea *Tribonianus §. si. de ier. nat. lib. 1. Insti. iur. civil. tit. 2.* ¶ Est tamen rerum potissima & prima diuisio in corporales, & incorporales: illae, quae sui natura tangi verive possunt: istae minime, *Insti. in §. 1. de reb. corp. lib. 2. Insti. tit. 2. Pau. l. 1. de rer. diuisi. lib. 1. P. tit. 8.* Vel, vt *Cicero* in *Topicis* dixit, aliae res sunt, aliae esse intelliguntur. *Plato dial. 6. de republic. & rursus in Phaedone*, genus rerum aliud visibile, aliud inuisibile & intelligibile constituit: atque corpus visibile, animam autem ex genere inuisibilem dixit. Porro res corporales distant inter se per exteriores terminos & sensibus comprehensibiles: res vero incorporales, quamuis per exteriora discrimen non admittant, intimis tamen proprietatibus discernuntur. Sic ideae ab ideis, in mente: scientiae a scientiis, in anima: mens ab anima, mentes a mentibus, anima ab animis, vt ait

Plotinus lib. 4. Ennead. 6. cap. 11. In corporalibus rursus, duo perpetuo obseruare conuenit, materiam scilicet & formam, per qua ex caligine materia lucem accipit. Sicut & in intellectualibus, quod profundum incognitumque est prius, materiae instat est, quae lumine rationis e lustris ad intellectum reuocatur, formamque intellectui suscipit. Diuidit enim, & perpetuo vis intelligendi rem examinat, quousq; ad id quod simplex est, nempe ad verum peruenerit, quod videlicet resoluti ulterius non valeat, *idem Plot. lib. 4. Ennead. 2. c. 5.* ¶ Materia tamen cum apud alterius doctrinae professores, tum etiam apud Iurisconsultos est, quae vnicuique transmutationi subiici potest: vel id, ex quo aliquid fit, vel fieri potest, *Caius l. adeo. 7. §. cum in suo. de acquir. rer. dom. lib. 4. 1. P. tit. 1.* Forma, est transmutationum effectrix, res ab inuicem & a seipsis distinguens, *d. l. adeo. §. insulam. Vlpian. in l. Iulianus. 9. §. si quis rem, ad exhib. lib. 10. P. tit. 4.* ¶ Corporum tamen alia vt simplicia in iure, alia vt composita, considerantur: quemadmodum & Aristoteles, *1. de celo, c. 1. 2. & sequentib.* simplicia & Physici nominant quatuor elementa, *aerem, aquam, terram, ignem*, & quintum corpus *aethera*, & quae in eo. Verum differunt in eo Iurisconsulti a Physicis & Philosophis aliis, vt elementa quatuor simplicitate illa inuisibili, qua illi ponunt, non considerent, sed quatenus cum mole & visibili forma nobis apparent, elementa inquam mixta, vt seorsum de terra, seorsum de aqua, & similiter de igne, & aere hoc pertinet. De quibus exempla oculis subiiciemus.

De Terra. Cap. 2.

- 1 Terra pura quid.
- 2 Noualis terra quae, & qua integra.
- 3 Terra pro regione, & Territorio.
- 4 de Alluionum incremento: aliaque terrae inhaerentia ponuntur.
- 5 de Viarum publicarum cura & curatoribus.
- 6 Quatuor viri viarum.

VLPIANUS terram puram, aliis tamen fecibus non mixtam describit, dum ait, in *l. 1. §. pen. de via publ. lib. 43. P. tit. 9.* [*nemo potest in viam terrenam glaream mittere, aut ibi sternere lapides:*] glaream medium ponens inter lapides & veram terram. Quamquam & illa aliquando terra dicatur, cum adiectione accidentali: vt *Georgici* sepe terrarum discrimina insinuant, dum dicunt *terram vel calculosam, vel arenosam, putrem, nigram, & id genus.* Alio modo locus purus dicitur, qui neque sacer, neque sanctus, neque religiosus est: sed ab omnibus nominibus vacare videtur, *Vlpian. in l. 2. §. purus, de religi. & sum. fun. lib. 11. P. tit. 7.* ¶ Et tamen apud Iurisconsultos alia noualis, nuperrime quae est proficilla, & a dumetis, & sentibus repurgata, & aratro nunc primum aperta, *c. 1. §. c. quid per nouale de verb. signific. apud Gregor. plura Specul. tit. de probat. in §. fin. & vers. cur nouale, & quam diu dicatur nouale, vel quae anno praeterito cessauit, Paul. in l. sylua, 30. §. nouale de verb. sign. lib. 50. P. tit. 16.* Alia integra terra, in quam dominus nondum pecus immisit paciscendi causa, *d. l. sylua, §. noualis.* ¶ In summa, illud omne, quod teritur pedibus hominum & consequenter vniuersis orbis, terra dicitur: & aliquando tamen, addito vocabulo alio, pars a toto distinguitur, proque aliqua regione, regno, vel natione eius nominis exauditur, vt dicimus terram sanctam, *c. ad liberandam, de Iudeis in decretal. cap. cum in partibus. de verb. signific. Sic vniuersi-*